

فلوئور آب آشامیدنی شهر تهران

نکارش

دکتر محمد جواد جنیدی

استاد بی کرسی دانشکده داروسازی

لکه دار شدن مینای دندان (۱) برای اولین مرتبه در سال ۱۹۰۱ مشاهده گردید و در سال ۱۹۱۶ ظن متخصصین متوجه آب شد و بالاخره در سال ۱۹۳۱ معلوم گردید که علت این عارضه فلوئور آب آشامیدنی میباشد.

از تجربیات و تفحصات زیادی که بعمل آمده نتایج زیر گرفته شده است :

- ۱- وجود فلوئور در آب بمقدار بیش از یک تا دو میلیگرم در لیتر تولید فلوئوروزیس (۲) میکند که بیشتر محدود بدندانها میباشد.
- ۲- وجود فلوئور در آب بمیزان یک میلیگرم در لیتر مقاومت دندانها را در مقابل کرم خوردگی زیادتر میکند.

از این نظر است که از سالها قبل جستجوی فلوئور در آب و تعیین مقدار آن مورد بررسی واقع شده و در چهارمین کنگره پزشکی رامسر نیز «اثرات حیاتی یدو فلوئور» (۳) و مقدار فلوئور بیست نمونه از آب آشامیدنی تهران (۴) بیان گردید.

نتیجه آزمایشهای متعددی که برای جستجو و تعیین مقدار فلوئور آبهای شهر تهران در فاصله مرداد و آبان ۱۳۳۴ بعمل آمده (۵) بقرار زیر است :

۱- آب نهر کرج : ۰.۲ - ۰.۱ میلیگرم در لیتر

۲- آب قنوات :

الف - آب قنوات شاه - سفارت انگلیس - کوثریه (فرمانفرما) - حاجی

۱ - Mottled Enamel

۲ - Fluorosis

۳ - سخنرانی جناب آقای دکتر جمشید آموزگار در چهارمین کنگره پزشکی رامسر

۴ - سخنرانی دکتر جنیدی در چهارمین کنگره پزشکی رامسر

۵ - آزمایشها با روش استاندارد A.P.H.A. وبدون تقطیر بعمل آمده است.

- علیرضا - سنگلج - سردار : ۰۳۰-۰۴۵ ر. میلیگرم در لیتر
 ب - آب قنات دانشگاه : « « ۱۲۷
 ۳- آب چاهها :
 الف - آب چاه میدان فردوسی ۵ ر. میلیگرم در لیتر
 ب - آب چاههای میدان شاهپور - چهارراه گهرک شاهپور - بیمارستان زنان -
 دروازه قزوین - چهارراه عباسی - میدان شهناز - سفارت انگلیس - میدان شاه -
 میدان سیروس - میدان شوش - میدان محمدیه - موزه ایران باستان - میدان بهارستان -
 میدان مخبرالدوله - چهارراه حسن آباد - شمال پارک شهر - شمال شرقی پارک شهر - شمال
 غربی پارک شهر : ۰۲۰-۰۳۰ ر. میلیگرم در لیتر

نتیجه

باستثنای آب قنات دانشگاه که مقدار فلوئور آن از یک میلیگرم در لیتر بیشتر است بقیه آبهای تهران که مورد آزمایش قرار گرفته یا فلوئور نداشته و یا میزان آن از یک میلیگرم در لیتر کمتر است. چون مقدار آب قنات دانشگاه کم است و زیاد به مصرف شرب نمیرسد و بعلاوه فلوئور آن بحدی نیست که باعث فساد دندانها بشود بنابراین در تهران جای نگرانی از فلوئوروزیس نمیباشد.

ضمناً با در نظر گرفتن آنکه فلوئور در چای وجود دارد (۱) و به میزان ۰.۷۵ گرم در کیلو گرم نمک طعام یافت میشود (۲) تصور میرود که در تهران اف-زودن فلوئور با آب آشامیدنی لزومی نداشته باشد.

۱- سخنرانی جناب آقای دکتر جمشید آموزگار در چهارمین کنفرانس پزشکی رامسر .
 ۲- آزمایش بوسیله دکتر جنیدی بر روی دو نمونه از نمک طعام ایوان کی بعمل آمده است .